

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
& ΝΠΔΔ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΗΡΑΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ, ΕΙΔΙΚΩΝ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ & ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Διεύθυνση : Σταδίου 29, 105 59, Αθήνα
Πληροφορίες : Στ. Γιωτάκου, Ε. Βρέκου,
Μ. Βογιατζόγλου
Τηλέφωνο : 2131516783, 6791, 6746
Ηλ. Ταχ. : stgiotakou@ypekyp.gov.gr
evrekou@ypekyp.gov.gr
mvogiatzoglou@ypekyp.gov.gr

ΠΡΟΣ: 1.ΔΙΟΙΚΗΣΗ e-ΕΦΚΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
gd.eisforon@efka.gov.gr

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
gd.sintaxeondt@efka.gov.gr

2. ΤΕΚΑ
ΑΜΕΡΙΚΗΣ 9
10672 ΑΘΗΝΑ
grammateia@teka.gov.gr
president@teka.gov.gr
kvolikas@teka.gov.gr

ΘΕΜΑ: «Παροχή οδηγιών προς τον e-ΕΦΚΑ αναφορικά με την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 40, του ν.5316/2026, για την υπαγωγή των νοσηλευτών, βοηθών νοσηλευτών και οδηγών ασθενοφόρων διασωστών του ΕΣΥ και του ΕΚΑΒ, που υπάγονται στη συνταξιοδοτική προστασία του δημοσίου, στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα (Β.Α.Ε.)».

Με τις διατάξεις του πρόσφατα ψηφισθέντος νόμου 5316/2026 (Α' 105) με τίτλο «Ενίσχυση της εφαρμογής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία ίσης αξίας και λοιπές διατάξεις - Ενσωμάτωση Οδηγίας (Ε.Ε.) 2023/970 - Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις» και ειδικότερα με το αρ. 40, θεσπίσθηκε η υπαγωγή στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα τόσο για τον κλάδο κύριας, όσο και επικουρικής ασφάλισης, των εργαζόμενων στα Νοσοκομεία και στα Κέντρα Υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), καθώς και στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), με τις ειδικότητες των νοσηλευτών, βοηθών νοσηλευτών, οδηγών και βοηθών ασθενοφόρων διασωστών, οι οποίοι υπάγονται στη συνταξιοδοτική προστασία του Δημοσίου. Επιπλέον, προβλέφθηκαν και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης τους.

Α. ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΒΑΡΕΑ ΚΑΙ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Η υπαγωγή στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα, είναι προαιρετική ως προς την κύρια ασφάλιση. Στην περίπτωση, ωστόσο, υπαγωγής για την κύρια ασφάλιση, καθίσταται υποχρεωτική η υπαγωγή και για την επικουρική ασφάλιση. Πραγματοποιείται μόνο κατόπιν υποβολής αίτησης του εργαζομένου προς τις αρμόδιες υπηρεσίες εκκαθάρισης μισθοδοσίας του φορέα απασχόλησής τους, η οποία είναι **κοινή** τόσο για την κύρια, όσο και για την επικουρική ασφάλιση.

Για τα πρόσωπα που θα υπαχθούν στη νέα ρύθμιση, καταβάλλεται η πρόσθετη ειδική εισφορά ΒΑΕ, η οποία ανέρχεται:

- i) για τον κλάδο **κύριας σύνταξης** σε ποσοστό **3,60%** (επιμεριζόμενη σε ποσοστό **2,20%** για τον εργαζόμενο και **1,40%** για τον εργοδότη)
- ii) και για τον **κλάδο επικουρικής ασφάλισης** σε ποσοστό **2%** (επιμεριζόμενη σε ποσοστό **1,25%** για τον εργαζόμενο και σε ποσοστό **0,75%** για τον εργοδότη).

Η εν λόγω αίτηση θα πρέπει να υποβληθεί εντός αποκλειστικής προθεσμίας 6 μηνών από την έναρξη ισχύος της διάταξης και δεν θα γίνονται δεκτές εκπρόθεσμες αιτήσεις.

Β. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΧΡΟΝΟΥ ΣΤΑ ΒΑΡΕΑ ΚΑΙ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Επιπροσθέτως, με τη νέα ρύθμιση παρέχεται σε όσους εργαζόμενους επιθυμούν, η **δυνατότητα αναγνώρισης κατόπιν εξαγοράς**, του χρόνου πραγματικής απασχόλησής τους στις ανωτέρω ειδικότητες (νοσηλευτές, βοηθοί νοσηλευτών, οδηγοί και βοηθοί ασθενοφόρων διασώστες), **προκειμένου να συμπληρώσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις χρόνου ασφάλισης**, ήτοι δώδεκα (12) έτη απασχόλησης αποκλειστικά στις ειδικότητες αυτές και τρία (3) έτη τουλάχιστον τα τελευταία δεκαεπτά (17) χρόνια, πριν από τη συμπλήρωση του 62^{ου} έτους της ηλικίας ή την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης.

Η εν λόγω αναγνώριση πραγματοποιείται υποχρεωτικά και στον επικουρικό φορέα για το ίδιο χρονικό διάστημα με αυτό που αναγνωρίστηκε στον κύριο φορέα και η αίτηση αναγνώρισης είναι **κοινή**. Υποβάλλεται, δε, **στην αρμόδια υπηρεσία εκκαθάρισης μισθοδοσίας του φορέα απασχόλησης** και πραγματοποιείται με την καταβολή από τον ασφαλισμένο για κάθε μήνα αναγνωριζόμενου χρόνου ασφάλισης, του συνόλου της πρόσθετης ειδικής εισφοράς βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων (ασφαλισμένου και εργοδότη) κύριας και επικουρικής ασφάλισης, στο ποσοστό που ισχύει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης εξαγοράς και επί των συντάξιμων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά τον μήνα υποβολής της εν λόγω αίτησης.

Η αναγνώριση πραγματοποιείται με πράξη της αρμόδιας υπηρεσίας εκκαθάρισης μισθοδοσίας του φορέα απασχόλησης και μετά την εξόφληση του ποσού της εξαγοράς εκδίδεται από την ίδια υπηρεσία βεβαίωση, η οποία τίθεται στον υπηρεσιακό φάκελο του εργαζόμενου. Η αναγνώριση μπορεί να γίνει και με εφάπαξ καταβολή ή με δόσεις ισάριθμες των αναγνωριζόμενων μηνών απασχόλησης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην περ. δ της παρ. 4 του παρόντος άρθρου.

Γ. ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Με τη νέα ρύθμιση εξομοιώνονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης όσων ασφαλιζονται στο δημόσιο και απασχολούνται με τις ειδικότητες του νοσηλευτή, βοηθού νοσηλευτή, οδηγού και βοηθού ασθενοφόρου διασώστη, **με εκείνες που ισχύουν για τους εργαζόμενους των αντίστοιχων ειδικοτήτων που υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ**, οι οποίοι εμπίπτουν στην προστασία του Κανονισμού των ΒΑΕ (ΥΑ Φ10221/οικ.26816/929/2.12.2011 – ΦΕΚ Β' 2778/2011) και είτε απασχολούνται με τις ως άνω ειδικότητες στο δημόσιο με σχέση εργασίας ΙΔΑΧ/ΙΔΟΧ, είτε έχουν προσληφθεί στο Δημόσιο από 1.01.2011 (άρθρο 2 του ν. 3865/2010).

Με την υπαγωγή στις διατάξεις των ΒΑΕ, παρέχεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος πλήρους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, **η δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 62^ο έτος της ηλικίας**, εφόσον ο εργαζόμενος έχει τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης, εκ των οποίων δώδεκα (12) έτη στις περιοριστικά αναφερόμενες στη διάταξη ειδικότητες (νοσηλευτή, βοηθού νοσηλευτή, οδηγού και βοηθού ασθενοφόρου διασώστη) και τρία (3) έτη τα τελευταία δεκαεπτά (17) χρόνια, πριν από τη συμπλήρωση του ανωτέρω ορίου ηλικίας ή την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης.

Για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος για την επικουρική σύνταξη, απαιτείται η συμπλήρωση τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης και η συνταξιοδότηση για την ίδια αιτία από τον κλάδο κύριας ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 96Α του ν. 4387/2016.

Δ. ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΒΑΡΕΑ ΚΑΙ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ -ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ - ΟΣΩΝ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ 1.01.2011

Για τα πρόσωπα που προσλαμβάνονται από την έναρξη ισχύος της διάταξης και εφεξής ή έχουν ήδη προσληφθεί, τα οποία υπάγονται ως προς την κύρια σύνταξη στο ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3865/2010 και για τα οποία καταβάλλεται ήδη ή θα καταβληθεί η πρόσθετη ειδική εισφορά βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων στην κύρια ασφάλιση, καταβάλλεται υποχρεωτικά επιπλέον και η πρόσθετη ειδική εισφορά υπέρ επικουρικής ασφάλισης (2%) (επιμεριζόμενη σε ποσοστό **1,25%** για τον εργαζόμενο και σε ποσοστό **0,75%** για τον εργοδότη).

Σημειώνουμε, ότι για τα πρόσωπα, που έχουν ήδη προσληφθεί μέχρι την έναρξη ισχύος της διάταξης, προβλέπεται η υποχρεωτική αναγνώριση – κατόπιν εξαγοράς- και στον επικουρικό φορέα τόσο χρονικού διαστήματος, όσου απαιτείται για τη συμπλήρωση των ελάχιστων προϋποθέσεων χρόνου ασφάλισης για τη συνταξιοδότηση με τις διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Και στην περίπτωση αυτή, η αίτηση για την αναγνώριση υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες εκκαθάρισης μισθοδοσίας του φορέα απασχόλησης. Η αναγνώριση γίνεται με την καταβολή από τον ασφαλισμένο για κάθε μήνα αναγνωριζόμενου χρόνου ασφάλισης του συνόλου της πρόσθετης ειδικής εισφοράς βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων υπέρ επικουρικής ασφάλισης (ασφαλισμένου και εργοδότη), στο ποσοστό που ισχύει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης εξαγοράς και επί των συντάξιμων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά τον μήνα υποβολής της αίτησης εξαγοράς. Η αναγνώριση λαμβάνει χώρα με πράξη της αρμόδιας υπηρεσίας

εκκαθάρισης μισθοδοσίας του φορέα απασχόλησης και μετά την εξόφληση του ποσού της εξαγοράς εκδίδεται από την εν λόγω υπηρεσία βεβαίωση, η οποία τίθεται στον υπηρεσιακό φάκελο του εργαζόμενου.

Ε. Στο σημείο αυτό, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

α) Στο πεδίο εφαρμογής της νέας ρύθμισης εμπίπτουν όσοι εργαζόμενοι απασχολούνται με τις ειδικότητες του νοσηλευτή, βοηθού νοσηλευτή, οδηγού και βοηθού ασθενοφόρου διασώστη, για τις οποίες εργαζόμενοι των αντίστοιχων ειδικοτήτων που υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, εμπίπτουν ήδη στον Κανονισμό ΒΑΕ και ειδικότερα στις περ. 31 και 51 της με αριθμ. Φ10221/οικ.26816/929/2.12.2011 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Β' 2778).

β) Ο χρόνος που αναγνωρίζεται είναι πραγματικός χρόνος ασφάλισης και ως εκ τούτου δεν συμπεριλαμβάνεται στο ανώτατο όριο αναγνωριστέου χρόνου ασφάλισης των αρ. 17 παρ. 4 του ν. 3865/2010 για την κύρια ασφάλιση και 64 του ν. 4826/2021 για την επικουρική ασφάλιση (ΤΕΚΑ).

γ) Όσα από τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης, δεν συνταξιοδοτούνται με τις προϋποθέσεις της νέας ρύθμισης, δικαιούνται κατά τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξής τους την προσαύξηση του αρ. 30 του ν. 4387/2016, εφόσον έχουν καταβάλλει την πρόσθετη ειδική εισφορά ΒΑΕ.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ

Εσωτερική Διανομή

1. Γρ. Γεν. Γραμμ. Κ.Α.
2. Γρ. Γεν. Δ/ντριας Κ.Α.
3. Υπηρεσία Συντονισμού (Γρ. Συντονισμού Δημοσίων Πολιτικών)
4. Δ/ση Κύριας Ασφάλισης και Εισφορών
5. Δ/ση Πρόσθετης & Επαγγελματικής Ασφάλισης
6. Δ/ση Παροχών Κύριας Σύνταξης
7. Δ/ση Ειδικότερων Θεμάτων Ασφάλισης και Παροχών